

การพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับการสอน
เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร รูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

THE DEVELOPMENT OF ENGLISH PROFICIENCY USING A LEARNING MANAGEMENT BASED ON ACTIVE
LEARNING WITH COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING IN A HYBRID LEARNING DURING THE COVID-19
PANDEMIC FOR MATHAYOMSUKSA 4 STUDENTS

มนัสวี แก้วพลิก

Manassawee Kaewpluk

โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม กรุงเทพมหานคร 10160

Matthayom Wat Nongkhaem School, Bangkok 10160, Thailand

*Corresponding author: Email: manassawee.kae@ku.th

รับบทความ 21 ธันวาคม 2564 แก้ไขบทความ 24 สิงหาคม 2565 ตอบรับบทความ 12 กันยายน 2565 เผยแพร่บทความ กรกฎาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับการสอนเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร รูปแบบไฮบริดในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 2) เพื่อศึกษาพัฒนาการ ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับการสอนเน้นการใช้ ภาษาเพื่อการสื่อสาร รูปแบบไฮบริด วิธีดำเนินการวิจัยใช้หลักการและขั้นตอนของการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1988, p. 10) ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัยแบบวงจร PAOR จำนวน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติ ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการณ์ และขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 40 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งได้มาวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง What We Wear จำนวน 9 แผน และ 2) แบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษก่อนและหลังการจัดการ เรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ ค่า t-test แบบ Dependent Samples และการหาค่าคะแนนพัฒนาการ (Gain Score) ด้วยวิธีวัดคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์ (Relative Gain Score)

ผลการวิจัย พบว่า

1. คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาอังกฤษก่อนจัดการเรียนรู้เท่ากับ 10.65 คะแนน คะแนนเฉลี่ยหลังจากการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 14.28 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และมีคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์เท่ากับ 40.94 โดยความสามารถทาง ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับการสอนเน้นการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสาร รูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับการสอนเน้นการใช้ภาษาเพื่อการ สื่อสารรูปแบบไฮบริดหลังการทดลองในวัฏจักรทั้งรอบที่ 2 และ 3 ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนมีพัฒนาการที่ เพิ่มขึ้น สรุปได้ดังนี้ โดยนักเรียนมีพัฒนาการระดับสูงมาก 1 คน (ร้อยละ 2.50) พัฒนาการระดับสูง 11 คน (ร้อยละ 27.50) พัฒนาการ ระดับกลาง 20 คน (ร้อยละ 50.00) พัฒนาการระดับต้น 3 คน (ร้อยละ 7.50) และไม่มีพัฒนาการ 5 คน (ร้อยละ 12.50)

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้เชิงรุก, การสอนเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร, รูปแบบไฮบริด

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to develop active learning instruction integrated with communicative language teaching in a hybrid learning to improve the English ability of Mathayomsuksa 4 students, and 2) to examine the students' development in English after learning through active learning instruction integrated with

communicative language teaching in a hybrid learning. The research was conducted according to the principles of action research of Kemmis and McTaggart (1988, p. 10), consisting of a four-step PAOR cycle process, namely, step 1-plan, step 2-act, step 3-observe, and step 4- reflect. The samples, obtained through purposive sampling, consisted of 40 Mathayomsuksa 4 students from 4/3 class in the second semester of the academic year 2021 at Wat Nongkhaem School under Bangkok Secondary Educational Service Area Office 1. The research instruments were: 1) nine lesson plans on What We Wear, and 2) a test of English language ability. Statistics for data collection included mean, standard deviation, percentage, t-test for Dependent Samples, and relative gain scores.

The findings were as follows:

1. The pre-test mean of students' English language ability was 10.65, whereas the post-test mean was 14.28 out of 20 points with the relative gain score of 40.94, indicating that the English language ability of the students after the intervention was higher than that of the pre-intervention at the .05 level of significance.

2. The students' English language ability after the second and third cycles significantly improved and could be summarized as follows: one student with a very high level of English language ability (2.50 percent), 11 students with a high level of English language ability (27.50 percent), 20 students with a medium level of English language ability (50 percent), three students with a basic level of English language ability (7.50 percent), and five students showed no improvement of English language ability.

Keywords: Active Learning, Communicative Language Teaching, Hybrid Learning

บทนำ

ในยุคศตวรรษที่ 21 ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตของคนไทย ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารกันโดยตรง การใช้ อินเทอร์เน็ต ฤดูกาลฯ ป้ายโฆษณา คำแนะนำการใช้ผลิตภัณฑ์ หนังสือคู่มือทางด้านวิชาการต่าง ๆ ล้วนแล้วเป็นภาษาอังกฤษทั้งสิ้น ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหนึ่งที่สำคัญในยุคแห่งศตวรรษที่ 21 และเป็นวิชาหลักที่นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้การประกอบอาชีพ ในสังคมปัจจุบันและสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ มากขึ้น ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารผ่านทางเทคโนโลยี โดยกระทรวงศึกษาธิการมี จุดมุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษเพื่อให้มีทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน และสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 220) อีกทั้งแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 มีเป้าหมายในการมุ่ง พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรู้และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 16)

ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สถานศึกษาถูกสั่งปิดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโรคระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การพัฒนาทางการศึกษาของนักเรียนต้องหยุดชะงักส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนรู้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานที่นักเรียนต้องเกิดการฝึกฝน และพัฒนาตนเอง ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และการศึกษาภาษาอังกฤษไม่ควรที่จะหยุดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรเปลี่ยนให้ทุก ๆ พื้นที่เป็นโรงเรียน เพราะการจัดการเรียนรู้ยังต้อง ดำเนินอยู่แม้ที่นักเรียนไม่สามารถไปโรงเรียนตามปกติ ในเวลาต่อมารัฐบาลมีนโยบายผ่อนปรนมาตรการสถานศึกษาให้กลับมาจัดการ เรียนการสอนได้เหมือนเดิมหรือในบางพื้นที่อาจจะมีการจัดการเรียนรู้รูปแบบไฮบริด ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ สุภัทรวุฒ สุธิพงษ์ หกสุวรรณ และนิคม ชมพุดวง (2560 หน้า 75) ที่ว่าการเรียนด้วยระบบการเรียนการสอนแบบไฮบริดจะทำให้เด็กนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการ วิเคราะห์ พฤติกรรมการเรียนรู้แบบผู้เรียนนำตนเองเพิ่มขึ้นมากกว่าการเรียนด้วยการเรียนการสอนแบบปกติ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก จึงเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีแนวทางที่สามารถตอบโจทย์ของการจัดการศึกษาในสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อรับมือต่อการ เปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 (กมล โพธิ์เย็น, 2564, หน้า 15-16) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ เน้นให้นักเรียนได้ลงมือทำและคิดในสิ่งที่ได้ทำไปเพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน โดยมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และครูด้วยการลงมือทำกิจกรรมร่วมกันทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน จากนั้นก็จะสร้างองค์ความรู้ขึ้นจากสิ่งที่ได้ทำไปนั้นผ่านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การอภิปรายและการสะท้อนคิดร่วมกันเพื่อสร้างความหมายของเนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้นั้นและพยายาม

เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ให้ได้มากที่สุด นอกจากนี้ กิตติพันธ์ วิบูลศิลป์ (2560, หน้า 349) ระบุความสำคัญของการเน้นให้นักเรียนคิดและลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองเพื่อสร้างองค์ความรู้มากกว่าการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนเป็นผู้รับเพียงอย่างเดียว และในระหว่างทำกิจกรรม นักเรียนจะมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับครูและเพื่อนในชั้นเรียน จนนำไปสู่การพัฒนาทักษะกระบวนการและทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในงานวิจัยในครั้งนี้ ได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับการสอนเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของ Sherman & Sherman (2004, p. 22) และ Canale & Swain (1980) ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ได้ลงมือปฏิบัติ และใช้กระบวนการคิดในสิ่งได้ปฏิบัติไปเพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อนและครู มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษา มีการฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงที่มีโอกาสพบเจอในชีวิตประจำวันและให้ความสำคัญกับโครงสร้างไวยากรณ์ โดยครูมีบทบาทหน้าที่ในการช่วยให้ผู้เรียนได้แสดงออกทั้งทักษะทางภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน อีกทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวดี ธาตุดี (2562, หน้า 137) ที่พบว่า ผลการประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการสอนอ่านเพื่อการสื่อสารซึ่งทดสอบโดยแบบทดสอบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการสอนอ่านเพื่อการสื่อสาร นักเรียนมีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการสอนอ่านเพื่อการสื่อสาร ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การจัดการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นั้น รูปแบบที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของผู้วิจัยมีทั้งการเรียนรู้ที่โรงเรียน (on-site) และการเรียนรู้ที่บ้าน (online) หรือที่เรียกว่าการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบไฮบริด (Hybrid Learning) ทั้งนี้ Charles R. Graham (2012) ระบุว่า การเรียนการสอนแบบไฮบริดเป็นระบบการเรียนการสอนที่ผสมผสานระหว่าง การเรียนแบบเผชิญหน้ากับการสอนผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญกับสถานการณ์ ในขณะนี้ ดังที่ วิจิตรา ศิริวงศ์ และประสิทธิ์ สระทอง (2562, หน้า 199-213) ระบุว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีความสำคัญ เนื่องจากการเป็นวิจัยที่ครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทในฐานะผู้สอนและผู้วิจัย ในอันที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ตลอดจนการส่งเสริม พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยครูผู้สอนเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการตัดสินใจในการแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนาและเพิ่มความรู้ในงานของครูเองให้มากยิ่งขึ้น การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการพัฒนาตัวครูและตัวผู้เรียน โดยตรง กล่าวคือเมื่อครูได้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ครูสามารถเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการสอนแบบใหม่เกิดขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้ง่าย เกิดสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ในระดับสูง มีการพัฒนาการเรียนรู้ได้เหมาะสมตามวัย โดยการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการ (action research) มีลักษณะเป็นวงจร PAOR ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ (1) การวางแผนการปฏิบัติงาน ตลอดจนการกำหนดปัญหาที่ต้องการศึกษา (plan) (2) การดำเนินการวิจัยตามแผนที่กำหนดไว้ (do) (3) การสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการวิจัย (observe) และ (4) การสะท้อนผลหลังจากการดำเนินการวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อให้เกิดการวิพากษ์ของเพื่อนร่วมงาน (reflect) ซึ่งคุณค่าของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

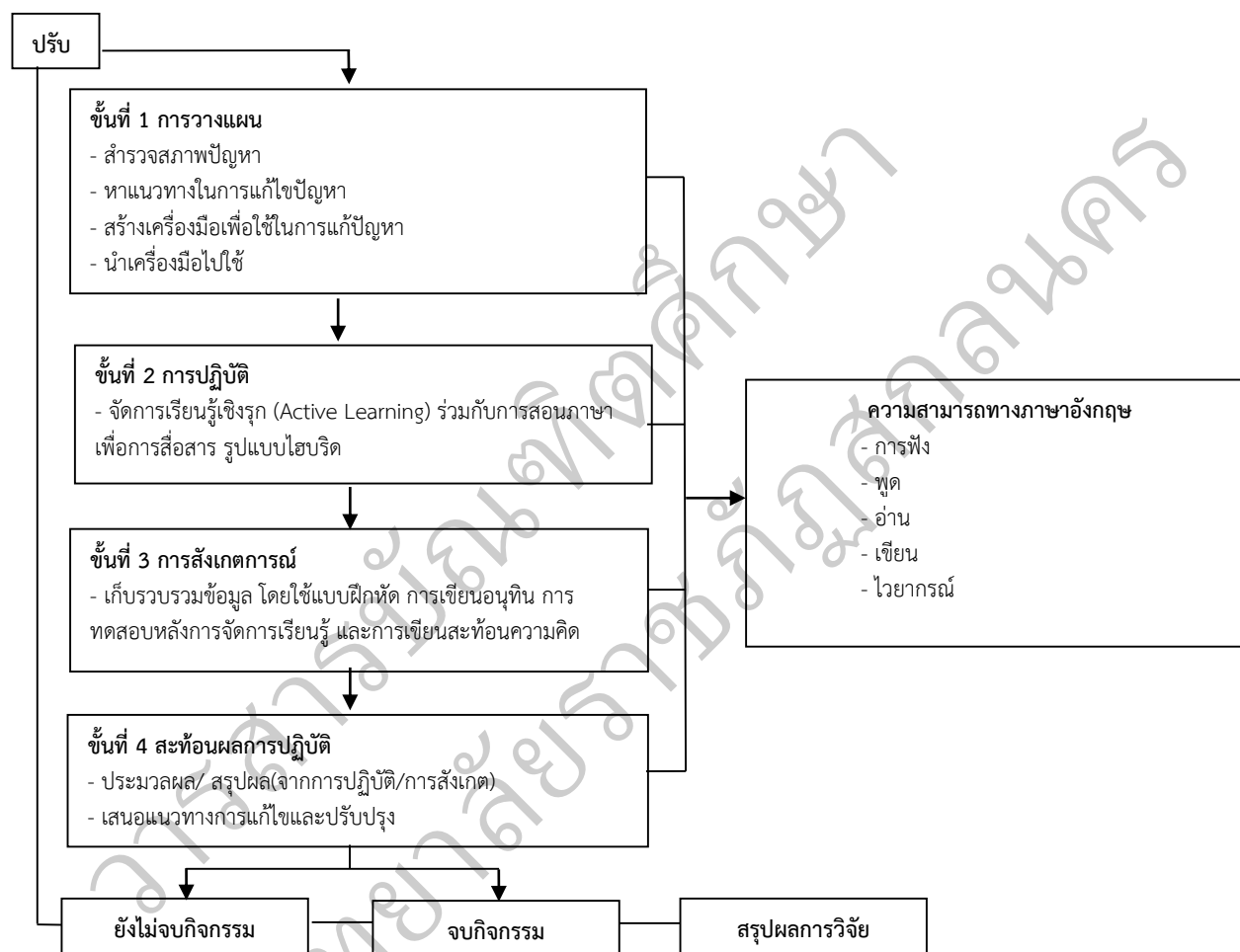
จากการจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 1 ที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรียนรู้ผ่านแบบออนไลน์ 100 เปอร์เซ็นต์ จากการสอบถามครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน รายวิชาเดียวกัน 3 คน และวิเคราะห์สภาพปัญหาเทคนิคทางสถาปนาปัญหาด้านการสนับสนุนจากทางโรงเรียน การสนับสนุนผู้ปกครอง การจัดการเรียนรู้ของครู และนักเรียน ซึ่งปัญหาที่พบสำคัญที่สุดจากแบบสำรวจกิจกรรมจดหมายพรายกระซิบ โดยให้นักเรียนเขียนถึงปัญหาในการเรียนออนไลน์ผ่าน Google Form ปัญหาที่พบอันดับแรก คือ ปัญหาจากตัวของนักเรียน ในด้านการมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบระหว่างเพื่อน และครูในชั้นเรียน ขาดแรงกระตุ้นในการเรียนรู้ ส่วนการจัดกิจกรรมกลุ่มในรูปแบบออนไลน์ พบว่า เมื่อจัดกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนบางส่วนไม่กล้าพูดคุยกับเพื่อนจะใช้วิธีการพิมพ์โต้ตอบแทนการพูดคุย ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จึงสนใจนำการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อใช้ในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียน และพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับลักษณะของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้นำการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มาใช้ในชั้นปฏิบัติ (Act) ของการวิจัยในวงรอบที่ 2 และ 3 โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะเปิดโอกาสให้นักเรียนมีบทบาทในการแสวงหาความรู้และเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ จนเกิดความรู้ และพัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ รวมถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียนได้มีโอกาสร่วมมือกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนเพื่อเพิ่มทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยนำการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลองเชื่อมโยงกับสถานการณ์ต่าง ๆ อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพการสอนของครูเพื่อนำไปปรับกระบวนการการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับการสอนเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารรูปแบบไฮบริดในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2. เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับการสอนเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร รูปแบบไฮบริด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่วิจัย คือ เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 สารที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง What We Wear

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 12 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 455 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 40 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 18 ชั่วโมง โดยมีการจัดการเรียนลักษณะเผชิญหน้า และการเรียนผ่านระบบคอมพิวเตอร์แบบคู่ขนาน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วงรอบที่ 2 การทดลองใช้นวัตกรรม (ครั้งที่ 1) จำนวน 9 แผน แผนการจัดการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง สารที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง What We Wear โดยการจัดการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามที่โรงเรียนกำหนดให้จัดการเรียนรู้ที่โรงเรียน (on-site) และการเรียนรู้ที่บ้าน (online) ในลักษณะ A (เลขที่ 1-20) และ B (เลขที่ 21-40) ใน 1 วัน นักเรียนจะเรียนรู้ที่โรงเรียน (on-site) 20 คน และเรียนรู้ที่บ้าน (online) 20 คน ไปพร้อมกันเป็นลักษณะการเผชิญหน้าและผ่านระบบคอมพิวเตอร์แบบคู่ขนาน ประกอบด้วย

การฟังภาษาอังกฤษ เรื่อง Clothing and accessories throughout history 2 แผน

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Cowboys helped make jeans popular จำนวน 2 ชั่วโมง

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง King Louis XIV of France จำนวน 2 ชั่วโมง

การพูดภาษาอังกฤษ เรื่อง Agreeing and Disagreeing 2 แผน

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Agreeing จำนวน 2 ชั่วโมง

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Disagreeing จำนวน 2 ชั่วโมง

การอ่านภาษาอังกฤษ เรื่อง Jewelry Talks 2 แผน

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง How accessories help tell our stories? จำนวน 2 ชั่วโมง

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง Women's fashion in India จำนวน 2 ชั่วโมง

การเขียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Descriptive paragraph on Focus: Publish 1 แผน

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง Descriptive paragraph on Focus: Publish จำนวน 2 ชั่วโมง

โดยให้นักเรียนอ่านบทความตัวอย่างจากนั้นร่วมกันอภิปรายกับเพื่อนในชั้นเรียนดังต่อไปนี้

- Who do you think would find this essay interesting?

- Where should the author publish this essay?

ขั้นตอนการเขียนเรียงความให้นักเรียนค้นหาข้อมูล ชุด เสื้อผ้าต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา จากนั้น แบ่งปันงานการเขียนบทความกับเพื่อนในชั้นเรียน

ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว หรือที่เรียกว่า Past Simple 2 แผน

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง Past Simple: Saying what happened จำนวน 2 ชั่วโมง

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง Past Simple: The -ed ending จำนวน 2 ชั่วโมง

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รูปแบบการเผชิญหน้า ในวงรอบที่ 3 การทดลองใช้นวัตกรรม (ครั้งที่ 2) สำหรับนักเรียนที่พัฒนาการลด ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยครูมอบหมายงานให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น รวมทั้งอภิปรายกลุ่มร่วมกัน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันที่จะทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกับเพื่อนและครูผู้สอน โดยในวงจรนี้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มที่เล็กลง รวมทั้งผู้วิจัยมีการพูดคุยหลังจบคาบเรียนทุกครั้ง โดยใช้คำถามย้อนกลับเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล เน้นประเด็นที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย นักเรียนและครูผู้สอนร่วมกันสรุปในแต่ละทักษะ โดยผู้วิจัยทำการจัดการเรียนรู้หลังเลิกเรียนในช่วงเย็น ใช้แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรับปรุงจากเดิม จำนวน 5 แผน แผนการจัดการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง What We Wear ประกอบด้วย

การฟังภาษาอังกฤษ เรื่อง Clothing and accessories throughout history 1 แผน

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Cowboys helped make jeans popular and King Louis XIV of France จำนวน 2 ชั่วโมง

การพูดภาษาอังกฤษ เรื่อง Agreeing and Disagreeing	1 แผน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Agreeing and Disagreeing	จำนวน 2 ชั่วโมง
การอ่านภาษาอังกฤษ เรื่อง Jewelry Talks	1 แผน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง How accessories help tell our stories? and Women's fashion in India	จำนวน 2 ชั่วโมง
การเขียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Descriptive paragraph on Focus: Publish	1 แผน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Descriptive paragraph on Focus: Publish	จำนวน 2 ชั่วโมง
ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว หรือที่เรียกว่า Past Simple	1 แผน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง Past Simple: Saying what happened and the -ed ending	จำนวน 2 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง What We Wear จำนวน 20 ข้อ รวมทั้งสิ้น 20 คะแนน ประกอบด้วยข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 16 ข้อ รูปแบบข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test) ได้แก่ การฟัง จำนวน 4 ข้อ ความเข้าใจในบทสนทนา จำนวน 4 ข้อ การอ่าน จำนวน 4 ข้อ และไวยากรณ์ จำนวน 4 ข้อ และข้อสอบอัตนัย เป็นการทดสอบการเขียน จำนวน 4 ข้อ รูปแบบการตอบคำถามแบบสั้น (Short Answer Questions)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) โดยได้ดำเนินการวิจัยตามหลักการและขั้นตอนของการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1988, p. 10) ซึ่งมีขั้นตอนการแบบวงจร PAOR จำนวน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (plan) ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติ (act) ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการณ์ (observe) และขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (reflect) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการปฏิบัติตามวงจรปฏิบัตินี้ จำนวน 3 วงรอบ โดยเป็นการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในทุกขั้นตอน และนำผลสะท้อนในแต่ละขั้นมาปรับปรุงแผนการปฏิบัติขั้นต่อไป ซึ่งการวิเคราะห์ และสะท้อนผลในแต่ละขั้นมาจากครูผู้สอนรายวิชาเดียวกันจำนวน 3 คน และวิเคราะห์สภาพปัญหาเทคนิคก้างปลา ที่สะท้อนแนวคิดและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา จนทำให้เกิดการพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การวางแผนก่อนการปฏิบัติตามวงจร PAOR

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย จำนวน 3 วงรอบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพปัญหา จำนวน 1 วงรอบ และการใช้วัตรกรรม จำนวน 2 วงรอบ ดังนี้

วงรอบที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหา

1. ขั้นวางแผน (Plan)

ผู้วิจัยและครูผู้สอนในรายวิชาเดียวกันร่วมกันปรึกษาหารือในประเด็นสภาพที่เป็นปัญหาในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน และการเก็บรวบรวมคะแนนความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 40 คน ก่อนและหลังวงรอบช่วงเดือนตุลาคม ปีการศึกษา 2564 เป็นเวลา 1 เดือน โดยใช้แบบบันทึกคะแนนระหว่างเรียน (แบบทดสอบย่อยและแบบฝึกหัด) การเขียนอนุทินและแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น ก่อนเรียนในวงรอบที่ 2 และ หลังเรียนเสร็จสิ้นในวงรอบที่ 3

2. ขั้นปฏิบัติ (Act)

2.1 ผู้วิจัยกำหนดให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นก่อนเพื่อเป็นการทดสอบความรู้พื้นฐาน โดยทำการทดสอบออนไลน์ Live worksheet และนำคะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 ผู้วิจัยออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง What We Wear โดยดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับการสอนเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของ Sherman & Sherman (2004, p. 22) และ Canale & Swain (1980) จำนวน 9 แผน แผนการจัดการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสมของเครื่องมือในการวิจัยตามกระบวนการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

3. ขั้นสังเกตการณ์ (Observe)

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษก่อนเรียน

4. ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect)

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ประมวลผล สรุปผลจากการปฏิบัติ การสังเกตเพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการของนักเรียน ว่านักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษได้มากน้อยเพียงใด และนำปัญหามาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

วงรอบที่ 2 การทดลองใช้นวัตกรรม

1. ขั้นวางแผน (Plan)

ผู้วิจัยจัดเตรียมกิจกรรมที่ปฏิบัติตามแบบทดสอบออนไลน์กำหนดเวลาในการทดลองลำดับขั้นตอนกระบวนการทดลองใช้และสถานที่ในการทดลองใช้ รวมทั้งการชี้แจงการดำเนินการวิจัยและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นให้นักเรียนทราบ และเข้าใจตรงกันก่อนการปฏิบัติ

2. ขั้นปฏิบัติ (Act)

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับการสอนเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของ Canale & Swain (1980, pp. 1-147) เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

2.1 ขั้นนำ (Warm up) นักเรียนและครูร่วมกันระบุวัตถุประสงค์การเรียนรู้และความสามารถที่ต้องการให้เกิดขึ้น ก่อนการจัดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ รวมทั้งใช้กิจกรรมเพื่อนำเข้าสู่เนื้อหาบทเรียน

2.2 ขั้นสอน (Presentation) ครูนำเสนอเนื้อหาให้กับนักเรียน มีการใช้คำถามเพื่อพัฒนาผู้เรียน เน้นเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้นักเรียนร่วมกันเสนอความคิดเห็น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้ดึงเอาความรู้เดิมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ นำมาสร้างความรู้ความเข้าใจกับความรู้ใหม่ที่ได้รับ

2.3 ขั้นฝึกฝน (Practice) ครูจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเน้นให้นักเรียนได้ลงมือทำและคิดเพื่อสร้างประสบการณ์โดยตรงให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน มีจัดกิจกรรมรูปแบบออนไลน์ควบคู่กับออนไลน์เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ในการจัดกิจกรรมออนไลน์นั้น นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมและร่วมกันอภิปรายกลุ่มโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ได้ตอบกับเพื่อนและครูผู้สอน ประกอบด้วย การฟังภาษาอังกฤษ เรื่อง Clothing and accessories throughout history เพื่อตอบคำถามผ่าน Quizizz และ Blooket จากนั้นร่วมกันพูดแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย (Agreeing and Disagreeing) ผ่าน Mentimeter การอ่านภาษาอังกฤษ เรื่อง Jewelry Talks และตอบคำถามผ่าน Gamilab โดยการเขียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Descriptive paragraph on Focus: Publish ผ่าน Padlet อีกทั้งการเรียนรู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว (Past Simple) ผ่าน Wordwall และ Flippity

2.4 ขั้นผลิต (Production) นักเรียนนำเสนอชิ้นงานของตนเองและกลุ่ม มีการสะท้อนความคิดร่วมกัน

2.5 ขั้นสรุป (Wrap up) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาการเรียนรู้ อีกทั้งมีการประเมินผลงานของตนเอง เพื่อน และครู ว่าสามารถปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และนำไปปรับปรุง พัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น โดยเพื่อนและครูเสนอแนะวิธีการให้นักเรียนสามารถปรับปรุงชิ้นงานให้ดีขึ้น

ทั้งนี้ ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ครูได้มอบหมายให้นักเรียนเตรียมตัวศึกษาล่วงหน้าเกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียนในครั้งต่อไป โดยให้นักเรียนเตรียมประเด็นที่สงสัยมาสอบถามครู เพื่อร่วมกันอภิปรายกับเพื่อนในชั้นเรียนในการเรียนครั้งต่อไป

3. ขั้นสังเกตการณ์ (Observe)

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาอังกฤษโดยใช้เครื่องมือ ประกอบด้วย แบบฝึกหัดในแต่ละคาบ การเขียนอนุทิน การทดสอบย่อยท้ายบทเรียน การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ และการเขียนสะท้อนความคิดในครั้งสุดท้ายของการจัดการเรียนรู้

4. ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect) ผลการทดลองใช้นวัตกรรม มีรายละเอียด ดังนี้

นักเรียนมีพัฒนาการระดับสูง 8 คน พัฒนาการระดับปานกลาง 16 คน พัฒนาการระดับต้น 3 คน ไม่มีพัฒนาการ 5 คน และพัฒนาการลด 8 คน จากผลการทดลองดังกล่าวผู้วิจัยจึงดำเนินการพิจารณาปรับกิจกรรมสำหรับนักเรียนที่มีพัฒนาการลด 8 คน ในวงรอบที่ 3

วงรอบที่ 3 การทดลองใช้นวัตกรรม (ครั้งที่ 2) สำหรับนักเรียนที่พัฒนาการลดน้ำหนักแก้ไข ดังนี้

1. ขั้นวางแผน (Plan)

ผู้วิจัยออกแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะนักเรียนที่พัฒนาการลดน้ำหนักแก้ไข จำนวน 8 คน มีการสนทนากับนักเรียนเป็นรายบุคคลและกลุ่ม ใช้วิธีการพูดคุย รวมทั้งสอบถามข้อมูลถึงสาเหตุกับนักเรียน

2. ขั้นปฏิบัติ (Act)

ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยครูมอบหมายงานให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น รวมทั้งอภิปรายกลุ่มร่วมกัน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันที่จะทำให้ให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ได้ตอบกับเพื่อนและครูผู้สอน โดยในวงจรนี้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มที่เล็กลง รวมทั้งผู้วิจัยมีการพูดคุยหลังจบคาบเรียนทุกครั้ง โดยใช้คำถามย้อนกลับเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล เน้นประเด็นที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย นักเรียนและครูผู้สอนร่วมกันสรุปในแต่ละทักษะ โดยผู้วิจัยทำการจัดการเรียนรู้หลังเลิกเรียนในช่วงเย็น ใช้แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรับปรุงจากเดิม จำนวน 5 แผน แผนการจัดการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง What We Wear ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-5 ซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนที่เรียนในวงรอบที่ 2 ได้มีการสะท้อนคิดว่าควรมีการปรับปรุง ตลอดจนผลจากการสนทนากับนักเรียนกลุ่มที่มีพัฒนาการลดน้ำหนักแก้ไขว่ายังคงมีความไม่เข้าใจในส่วนหนึ่งของเนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว ทั้งนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสมของเครื่องมือในการวิจัยตามกระบวนการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

3. ขั้นสังเกตการณ์ (Observe)

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยใช้เครื่องมือที่ประกอบด้วย แบบฝึกหัดในแต่ละคาบ การเขียนอนุทิน การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยให้นักเรียน จำนวน 8 คน ทำการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ครั้งที่ 2 และการเขียนสะท้อนความคิดในครั้งสุดท้ายของการจัดการเรียนรู้

4. ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect)

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการความสามารถทางภาษาอังกฤษก่อนการจัดการเรียนรู้ในวงรอบที่ 1 และความสามารถทางภาษาอังกฤษหลังการจัดการเรียนรู้ ในวงรอบที่ 3 ซึ่งเป็นแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษชุดเดียวกัน

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกรูปแบบไฮบริด

1.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี การจัดการเรียนรู้เชิงรุกรูปแบบไฮบริด

1.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1.3 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกรูปแบบไฮบริด เรื่อง What We Wear รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ ปฏิบัติการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ท่าน รวมทั้งสิ้น 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

1.5 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิก่อน นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

2. การพัฒนาแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ

2.1 สร้างแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ ดำเนินการสร้างแบบวัด จำนวน 1.5 เท่าของจำนวนแบบทดสอบที่ต้องการ ประกอบด้วย การฟัง พูด อ่าน เขียน และไวยากรณ์

2.2 นำแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดจุดประสงค์/เนื้อหา
คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดจุดประสงค์/เนื้อหา
คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่วัดจุดประสงค์/เนื้อหา

จากนั้นนำคะแนนมาวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (Index of Item - Objective Congruence หรือ IOC) หากค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 ถือว่าคำถามข้อนั้นมีความเหมาะสม สามารถนำไปทดสอบวัดความสามารถทางภาษาอังกฤษได้ จากผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์พบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.3 นำแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 80 คน เป็นนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและเป็นนักเรียนที่เคยเรียนบทเรียนนี้มาก่อน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา เวลาที่ใช้ วิเคราะห์คุณภาพของข้อคำถามเป็นรายข้อ ด้านความยากง่าย ตั้งแต่ 0.09 ถึง 0.89 และอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งข้อคำถามจำนวนทั้งหมด 30 ข้อ มีค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกไม่เป็นไปตามเกณฑ์ทั้งหมด ผู้วิจัยจึงได้ทำการคัดเลือกข้อสอบเหลือ จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย ข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 16 ข้อ ความยากง่าย ตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.73 และอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป สำหรับข้อสอบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ ความยากง่าย ตั้งแต่ 0.29 ถึง 0.78 และอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ด้านความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษด้วยการวิเคราะห์ความคงที่ภายใน (Internal Consistency) โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Coefficient) พบว่าแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ มีความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 0.81

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกรูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน โดยได้ออกแบบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยชี้แจงบทบาทหน้าที่ของผู้วิจัยซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้ทำการทดลองดำเนินการจัดการเรียนรู้ ทดสอบและเก็บข้อมูลจากนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้และให้ข้อมูลกับผู้วิจัย รวมทั้งอธิบายวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกรูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19

1.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ และเก็บรวบรวมผลการทดสอบเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

2. ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

2.1 ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกรูปแบบไฮบริดไปทดลองใช้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 แผน รวมทั้งหมด 18 ชั่วโมง ในวงรอบที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลจาก บันทึกหลังสอน แบบสะท้อนความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน งานที่ได้รับมอบหมาย แบบฝึกหัด และการทดสอบย่อย

2.2 หลังจากจัดการเรียนรู้ครบ จำนวน 9 แผน รวมทั้งหมด 18 ชั่วโมง ในวงรอบที่ 2 โดยผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษชุดเดียวกันกับแบบทดสอบแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษก่อนการจัดการเรียนรู้ สำหรับในวงรอบที่ 3 ผู้วิจัยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรับปรุงจากเดิม จำนวน 5 แผน รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง โดยทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนพัฒนาการลด จำนวน 8 คน ทำการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษชุดเดียวกัน

3. ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนความสามารถทางภาษาอังกฤษก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์และสรุปความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาพัฒนาการทางภาษาอังกฤษของนักเรียนภายหลังจากที่ใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) รูปแบบไฮบริดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ข้อมูลประกอบด้วย

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และร้อยละ ของคะแนนแบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ
2. การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบ (t-test dependent samples) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)
3. การหาค่าคะแนนพัฒนาการ (Gain Score) ด้วยวิธีวัดคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์ (Relative Gain Score) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2557) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$S = \frac{100(Y - X)}{F - X}$$

เมื่อ S คือ คะแนนเพิ่มสัมพัทธ์

F คือ คะแนนเต็มของทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

X คือ คะแนนการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้

และ Y คือ คะแนนการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

โดยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ 76-100 หมายถึง พัฒนาการระดับสูงมาก

51-75 หมายถึง พัฒนาการระดับสูง

26-50 หมายถึง พัฒนาการระดับกลาง

1-25 หมายถึง พัฒนาการระดับต้น

0 หมายถึง ไม่มีพัฒนาการ

คะแนนติดลบ หมายถึง พัฒนาการลด

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “การพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกรูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คะแนนความสามารถทางภาษาอังกฤษก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถทางภาษาอังกฤษก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกรูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ดังนี้

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนการจัดการเรียนรู้	40	20	10.65	3.96	8.52*	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	40	20	14.28	2.69		

*p < .05

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 40 คน ได้คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาอังกฤษก่อนจัดการเรียนรู้เท่ากับ 10.65 คะแนน คะแนนเฉลี่ยหลังจากการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 14.28 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ซึ่งคะแนนเฉลี่ยได้มาจากวงรอบที่ 2 จำนวน 32 คน และวงรอบที่ 3 จำนวน 8 คน โดยความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกรูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 8.52, p = 0.00$)

จากการให้นักเรียนเขียนสะท้อนคิด พบว่า นักเรียนมีรู้สึกตื่นเต้นในการได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบหลากหลายไม่ซ้ำกัน โดยมีวิธีการจำคำศัพท์ เป็นกิจกรรมการจดจำคำศัพท์โดยไม่รู้ตัวและยังไม่เคยรู้มาก่อนซึ่งเป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้าที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนชอบบทเรียนนี้เนื่องจากเป็นเรื่องใกล้ตัวเกี่ยวกับการแต่งตัว รวมทั้งการออกเสียงคำที่ถูกต้อง การนำบทสนทนาไปใช้ อีกทั้งยังรู้สึกสนุกสนานกับการทำกิจกรรมในแต่ละคาบเรียน รู้สึกตื่นเต้นชอบจัดการเรียนรู้เชิงรุกรูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 เพราะได้ทำกิจกรรมไปพร้อม ๆ กับเพื่อนทั้งห้อง

ตอนที่ 2 คะแนนพัฒนาการของนักเรียน

ตาราง 2 ระดับคะแนนพัฒนาการของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 หลังการทดลองใช้นวัตกรรม (ครั้งที่ 2) วงรอบที่ 2 และวงรอบที่ 3 จำนวน 8 คน ดังนี้

ระดับพัฒนาการ	วงรอบที่ 2 จำนวนนักเรียน (คน)	วงรอบที่ 3 จำนวนนักเรียน (คน)	ร้อยละ
พัฒนาการระดับสูงมาก	0	1	2.50
พัฒนาการระดับสูง	8	11	27.50
พัฒนาการระดับกลาง	16	20	50.00
พัฒนาการระดับต้น	3	3	7.50
ไม่มีพัฒนาการ	5	5	12.50
พัฒนาการลด	8	0	00.00

จากตาราง 2 พบว่า หลังการทดลองใช้นวัตกรรมวงรอบที่ 3 ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนมีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้น โดยนักเรียนที่มีพัฒนาการระดับสูงมาก 1 คน (ร้อยละ 2.50) พัฒนาการระดับสูง 11 คน (ร้อยละ 27.50) พัฒนาการระดับกลาง 20 คน (ร้อยละ 50.00) พัฒนาการระดับต้น 3 คน (ร้อยละ 7.50) และไม่มีพัฒนาการ 5 คน (ร้อยละ 12.50)

ตาราง 3 การแปลผลคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนสอบก่อนเรียน (วงรอบที่ 1)	คะแนนสอบหลังเรียน (วงรอบที่ 2)	คะแนนสอบหลังเรียน (วงรอบที่ 3)	คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์	แปลผล
1	14	14	-	0.00	ไม่มีพัฒนาการ
2	13	17	-	57.14	พัฒนาการระดับสูง
3	2	13	-	61.11	พัฒนาการระดับสูง
4	7	11	-	30.77	พัฒนาการระดับกลาง
5	12	10	18	75.00	พัฒนาการระดับสูง
6	10	15	-	50.00	พัฒนาการระดับกลาง
7	10	7	18	80.00	พัฒนาการระดับสูงมาก
8	4	16	-	75.00	พัฒนาการระดับสูง
9	12	12	-	0.00	ไม่มีพัฒนาการ
10	10	12	-	20.00	พัฒนาการระดับต้น
11	12	14	-	25.00	พัฒนาการระดับต้น
12	8	8	-	0.00	ไม่มีพัฒนาการ
13	13	10	17	57.14	พัฒนาการระดับสูง
14	15	15	-	0.00	ไม่มีพัฒนาการ
15	9	12	-	27.27	พัฒนาการระดับกลาง
16	12	15	-	37.50	พัฒนาการระดับกลาง
17	9	15	-	54.55	พัฒนาการระดับสูง
18	10	13	-	30.00	พัฒนาการระดับกลาง
19	13	16	-	42.86	พัฒนาการระดับกลาง
20	5	10	-	33.33	พัฒนาการระดับกลาง
21	8	16	-	66.67	พัฒนาการระดับสูง
22	14	13	16	33.33	พัฒนาการระดับกลาง
23	16	8	18	50.00	พัฒนาการระดับกลาง
24	9	14	-	45.45	พัฒนาการระดับกลาง
25	5	16	-	73.33	พัฒนาการระดับสูง

ตาราง 3 (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนสอบก่อนเรียน (วงรอบที่ 1)	คะแนนสอบหลังเรียน (วงรอบที่ 2)	คะแนนสอบหลังเรียน (วงรอบที่ 3)	คะแนนพัฒนาการ สัมพัทธ์	แปลผล
26	9	15	-	54.55	พัฒนาการระดับสูง
27	9	12	-	27.27	พัฒนาการระดับกลาง
28	16	18	-	50.00	พัฒนาการระดับกลาง
29	16	14	18	50.00	พัฒนาการระดับกลาง
30	12	13	-	12.50	พัฒนาการระดับต้น
31	14	14	-	0.00	ไม่มีพัฒนาการ
32	11	9	15	44.44	พัฒนาการระดับกลาง
33	0	6	-	30.00	พัฒนาการระดับกลาง
34	11	15	-	44.44	พัฒนาการระดับกลาง
35	10	14	-	40.00	พัฒนาการระดับกลาง
36	16	15	19	75.00	พัฒนาการระดับสูง
37	4	14	-	62.50	พัฒนาการระดับสูง
38	12	15	-	37.50	พัฒนาการระดับกลาง
39	4	11	-	43.75	พัฒนาการระดับกลาง
40	10	14	-	40.00	พัฒนาการระดับกลาง
ค่าเฉลี่ย	10.65	13.02	19.88	40.94	พัฒนาการระดับกลาง
S.D.	3.96	2.81	1.30		

จากตาราง 3 พบว่า หลังการทดลองใช้วัตรกรรมวงรอบที่ 2 และ 3 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 40 คน มีพัฒนาการเพิ่ม จำนวน 35 คน และไม่มีพัฒนาการจำนวน 5 คน และมีคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์เท่ากับ 40.94

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร รูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับการสอนเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษ รูปแบบไฮบริดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน ได้คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาอังกฤษก่อนจัดการเรียนรู้เท่ากับ 10.65 คะแนน คะแนนเฉลี่ยหลังจากการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 14.28 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และมีคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์เท่ากับ 40.94 แสดงว่าความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร รูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการให้นักเรียนเขียนสะท้อนคิด พบว่า นักเรียนมีรู้สึกตื่นเต้นในการได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบหลากหลายไม่ซ้ำกัน โดยมีวิธีการจำ คำศัพท์ เป็นกิจกรรมการจดจำคำศัพท์โดยไม่รู้ตัวและยังไม่เคยรู้มาก่อนซึ่งเป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้าที่สามารถนำมาใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ นักเรียนชอบบทเรียนนี้เนื่องจากเป็นเรื่องใกล้ตัว เกี่ยวกับการแต่งตัว รวมทั้งการออกเสียงคำที่ถูกต้อง การนำบท สนทนาไปใช้ อีกทั้งยังรู้สึกสนุกสนานกับการทำกิจกรรมในแต่ละคาบเรียน รู้สึกตื่นเต้นชอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสาร รูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 เพราะได้ทำกิจกรรมไปพร้อม ๆ กับเพื่อนทั้งห้อง ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของพรประภา ชัยนา (2564, หน้า 345) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงรุกและความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงรุกตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา และภาษามีคะแนนหลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในรายวิชาภาษาไทยและวิชาภาษาอังกฤษมีความคล้ายคลึงกันในด้านของ

ภาษา ประกอบด้วย ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และการใช้หลักภาษา ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐติ ธาตุดี (2562, หน้า 137) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พบว่า ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก หลังเรียน ($\bar{X} = 24.82$, $SD = 1.83$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{X} = 17.57$, $SD = 2.20$) ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยมีค่าเฉลี่ย = 24.82 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ขาวปากน้ำ (2557, หน้า 117) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการสอนอ่านเพื่อการสื่อสารโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการสอนอ่านเพื่อการสื่อสารคะแนนของนักเรียนและจากแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาพัฒนาการทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร รูปแบบไฮบริด จากการใช้นวัตกรรมในวงรอบที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 40 คน พบว่า ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียน สรุปได้ดังนี้ นักเรียนที่มีพัฒนาการระดับสูง 8 คน (ร้อยละ 20.00) พัฒนาการระดับกลาง 16 คน (ร้อยละ 40.00) พัฒนาการระดับต้น 3 คน (ร้อยละ 7.50) ไม่มีพัฒนาการ 5 คน (ร้อยละ 12.50) และพัฒนาการลด 8 คน (ร้อยละ 20.00) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามหลักการและขั้นตอนของการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1988, p. 10) ซึ่งมีขั้นตอนการแบบวงจร PAOR จำนวน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติ ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการณ์ และขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ จากนั้นผู้วิจัยจึงนำนวัตกรรมไปใช้ในวงรอบที่ 3 สำหรับนักเรียนที่ไม่มีพัฒนาการ จำนวน 8 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการพูดคุย สอบถามข้อมูลถึงสาเหตุกับนักเรียนเบื้องต้น และดำเนินการจัดการเรียนรู้ในช่วงหลังเลิกเรียน ซึ่งหลังจากดำเนินการจัดการเรียนรู้ พบว่า ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนมีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้น โดยนักเรียนที่มีพัฒนาการระดับสูงมาก 1 คน (ร้อยละ 12.50) พัฒนาการระดับสูง 3 คน (ร้อยละ 37.50) และพัฒนาการระดับกลาง 4 คน (ร้อยละ 50.00) เมื่อนำคะแนนพัฒนาการของนักเรียนในวงรอบที่ 2 และ 3 มารวมกัน พบว่า หลังการทดลองใช้นวัตกรรมทั้งวงรอบที่ 2 และ 3 ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนมีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้น สรุปได้ดังนี้ โดยนักเรียนที่มีพัฒนาการระดับสูงมาก 1 คน (ร้อยละ 2.50) พัฒนาการระดับสูง 11 คน (ร้อยละ 27.50) พัฒนาการระดับกลาง 20 คน (ร้อยละ 50.00) พัฒนาการระดับต้น 3 คน (ร้อยละ 7.50) และไม่มีพัฒนาการ 5 คน (ร้อยละ 12.50) ซึ่งสอดคล้องกับ Stanford Teaching Commons (2022) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สามารถส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิดและการกระทำของนักเรียน การมีจรรยาบรรณและการคิดสร้างสรรค์ นักเรียนจะมีโอกาสในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม และเมื่อนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติอย่างกระตือรือร้น ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย นักเรียนจะมีความมุ่งมั่นเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของงาน และมีความรับผิดชอบ Fluckinger et.al (2010, pp. 136–140) ที่กล่าวว่า การที่นักเรียนมีส่วนร่วมกับการประเมิน และได้รับข้อมูลย้อนกลับแบบทันทีทำให้นักเรียนเห็นข้อบกพร่องของตนเองและสามารถพัฒนาตนเองให้ผ่านเกณฑ์การประเมินได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ คัมภีร์ภาพ คงสำรวย และคณะ (2564 หน้า 923-937) การจัดการเรียนรู้รูปแบบไฮบริดช่วยลดจุดอ่อนของการเรียนออนไลน์ได้อย่างดี นอกจากนี้ที่เหมาสมกับสถานการณ์ที่ผู้คนต้องเว้นระยะห่างทางสังคมแล้ว การจัดการเรียนรู้รูปแบบไฮบริดยังเป็นการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 รวมทั้ง ศิลาพัชย์ บำรุงเศรษฐพงษ์ และคณะ (2563, หน้า 213-224) กล่าวว่า ปัจจุบันรูปแบบการเรียนรู้แบบไฮบริด ได้ถูกนำมาใช้กันในการจัดการเรียนรู้ในทุกๆระดับ โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาเพื่อลดช่องว่างหรือความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ และทักษะที่จำเป็นอย่างเต็มศักยภาพอันนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนการสอนแบบผสมผสานหรือไฮบริดจึงเป็นวิธีการสอนรูปแบบหนึ่งที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 ได้เป็นอย่างดี ซึ่งการดำเนินการตามขั้นตอนการแบบวงจร PAOR นั้นสามารถช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ รวมทั้งส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละวงรอบปฏิบัติการให้อยู่ในระดับสูงขึ้นตามลำดับ อีกทั้งยังทำให้ทราบได้ว่า การพัฒนาการจัดการเรียนรู้สามารถช่วยส่งเสริมให้ครูพัฒนานักเรียนโดยตรงและดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารถือว่าภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการสื่อสารของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นฐานะของผู้ส่งสารหรือผู้รับสาร ดังนั้นนักเรียนที่ใช้ภาษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถเลือกใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร รูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ไม่ควรปฏิบัติกิจกรรมที่ใช้เวลานานจนเกินไป ควรปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับระยะเวลาในการทำกิจกรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1.2 การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร รูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ครูควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจวิธีการในการทำกิจกรรม โดยใช้คำถามย้อนกลับกับนักเรียนเพื่อตรวจสอบว่า นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ครูอธิบายกับนักเรียนหรือไม่ ในขณะที่ทำกิจกรรม ครูควรดูแลนักเรียน ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ส่วนการทำแบบทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยควรชี้แจงรายละเอียดอย่างครบถ้วน และให้นักเรียนตั้งใจทำแบบทดสอบ ให้เห็นถึงข้อดีของการทำแบบทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากแบบทดสอบก่อนเรียนนักเรียนทำผ่านแบบทดสอบออนไลน์ Liveworksheet อาจมีนักเรียนบางคนทำข้อสอบไม่ครบถ้วน

1.3 สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง รวมทั้งส่งเสริม กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร รูปแบบไฮบริดภายใต้สถานการณ์ COVID-19 สำหรับนักเรียนในช่วงชั้นอื่น หรือในลักษณะของวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่นร่วมด้วย เพื่อให้ได้การจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษมีลักษณะเฉพาะเจาะจงมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กมล โพธิ์เย็น. (2564). Active Learning: การจัดการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 19(1), 11-28.
- กิตติพันธ์ วิบูลศิลป์. (2560). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุกที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คัมภีร์ภาพ คงสำรวย และคณะ. (2564). การใช้เครื่องมือออนไลน์สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ : และโรคอุบัติซ้ำ : กระบวนทัศน์และการประยุกต์ใช้. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏา*, 10(2), 923-937.
- ชัยวัฒน์ สุภัทรกุล สุทธิพงศ์ ทศสุวรรณ และนิคม ชมพูหลง. (2560). การพัฒนาระบบการเรียนการสอนแบบไฮบริด สำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 23(1), 66-67.
- ณัฐวดี ธาตุดี. (2562). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning). *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 17(2), 129-142.
- ทัศนีย์ ชาวปากน้ำ. (2557). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการสอนอ่านเพื่อการสื่อสารโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดนครปฐม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 6(1), 117-128.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรประภา ชัยนา. (2564). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงรุกและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 13(1), 336-352.
- วิจิตรา ศิริวงศ์ และประสิทธิ์ สระทอง. (2562). การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน Classroom Action Research. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 20(2), 199-213.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2557). การคำนวณคะแนนพัฒนาการ (Gain Score). *สารสมาคมวิจัย สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย*, 1(1), 1-20.
- ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์ และคณะ. (2563). การเรียนการสอนแบบไฮบริด (Hybrid Learning) กับพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย ในศตวรรษที่ 21. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 12(3), 213-224.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2460-2579*. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

Canale, M., & Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics*, 1(1), 1-47.

Fluckinger, J. et al. (2010). Formative feedback: Involving students as partners in assessment to enhance learning. *College Teaching*, 58(4), 136-140.

Graham, C.R. (2012). Introduction to Blended Learning. Retrieved from http://www.media.wiley.com/product_data/excerpt/86/C.pdf. November 27th, 2021.

Kemmis, S., & McTaggart, R. (1988). *The Action Research Planner*. (3rd ed). Victoria: Deakin University.

Sherman, S. J., & Sherman, B. S. (2004). *Science and Science Teaching*. Westport: Greenwood Press.

Stanford Teaching Commons. (2022). Course Design Overview. Retrieved from <https://teachingcommons.stanford.edu>. February 16th, 2022.